

PRESS RELEASE

3 octombrie 2000

IDS ÎN AMERICA LATINĂ ATING NIVELURI RECORD, ÎNSOȚITE DE PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE, PRIVATIZARE

Niveluri record ale IDS au inundat Brazilia, Argentina, Cili și Bolivia anul trecut, conform *Raportului Global cu privire la Investiții 2000: Fuzionările și Achizițiile Internaționale*¹, publicată astăzi de Conferința ONU pentru Comerț și Dezvoltare. Raportul citează perspectivele dezvoltării de lungă durată și privatizările principale drept factorii principali ai creșterii rapide a investițiilor directe străine (IDS)² de către corporațiile trans-naționale în multe țări ale Americii latine.

¹ *Raportul Global cu privire la Investiții 2000* (Nr. Comercializărilor E.00.II.D.20, ISBN 92-1-112490-5) poate fi obținut la un preț de US\$49, și la un preț special de \$ 19 în țările în curs de dezvoltare și cele în tranziție, de la Publicații ONU, Secția Vânzări, Palatul Națiunilor, CH-1211 Geneva 10, Elveția, fax: + 41 22 917 0027, e-mail: unpubli@unog.ch, Internet: <http://www.un.org/publications>; sau de la Publicații ONU, 2 UN Plaza, bir. DC2-853, Dept. PRES, New York, NY 10017, USA, tel: + 1 212 963 83 02 or + 1 800 253 96 46, fax: + 1 212 963 34 89, e-mail: publications@un.org. O versiune a Raportului pe CD-ROM va apare în decembrie 2000.

² Investiția directă străină este definită drept investiție, care implică controlul managementului unei agent rezident într-o economie de către o întreprindere rezident din altă economie. IDS include o relație de termen lung, care reflectă interesul durabil al unui investitor într-o întreprindere străină.

America latină și Caraibe au atras un volum de IDS estimat la 90 miliarde dolari în 1999 în comparație cu 73,8 miliarde dolari în anul precedent. Peste 80% de fluxuri interne de IDS au fost concentrate în cei patru beneficiari mari: Brazilia, cu \$31,4 miliarde (\$28, 5 milioane în 1998); Argentina, cu \$23.2 miliarde (\$6.5 miliarde în 1998); Mexic, cu \$11.2 miliarde (\$10.2 miliarde în 1998); și Cili, cu \$9.2 miliarde (\$4.6 miliarde în 1998). Însă perceperea instabilității a generat mari declinuri în fluxurile de IDS în câteva țări: Columbia, spre exemplu, ele s-au înjumătățit, la \$1.4 miliarde; în Venezuela au scăzut de la \$4.4 miliarde la \$2.6 miliarde; și IDS spre Ecuador au scăzut cu un sfert, la circa \$600 milioane.

Fluxurile IDS interne în cele 10 țări beneficiare din America Latină și Caraibe, 1998 și 1999
(în milioane dolari SUA)

Țara	1998	1999
America Latină și Caraibe, total	73,767	90,485
Brazilia	28,480	31,397
Argentina	6,526	23,153
Mexic	10,238	11,233
Cili	4,638	9,221
Venezuela	4,435	2,607
Peru	1,930	2,068
Insulele Caiman	3,500	1,800
Columbia	2,907	1,396
Republica Dominicană	700	1,353
Bolivia	957	1,016

Privatizarea a fost un mijloc important pe parcursul ultimilor ani de atragere a IDS în America Latină. Ea a fost prima cauză a recordului fluxurilor de IDS în Argentina și Cili anul trecut și a fost de asemenea importantă în America Centrală și Caraibe. În ultimii 2 ani, investitorii străini au participat la privatizarea serviciilor electrice în El Salvador, Guatameala și Republica Dominicană, telecomunicațiilor în El Salvador și Guatemala și au câștigat concesiile de aeroport în Costa Rica și Republica Dominicană, sporind volumele de IDS folosite pentru restructurarea întreprinderilor privatizate anterior.

Fuzionările și achizițiile (F&A) iau amploare în regiune. Companiile din America de nord și Europa au fost prominente și o altă trăsătură specială a fost investițiile mari efectuate de CTN spaniole. Compania cea mai mare din Spania, Repsol, a efectuat anul trecut o investiție de \$13,2 miliarde în Yacimientos Petroliferos Fiscales (YPG) din

Argentina, drept urmare a unei investiții de \$2 miliarde în întreprindere în 1998. Alte 6 companii spaniole mari -*Telefonica* (telecomunicații), *Endesa España* (electricitate), *Iberdrola* (petrol și gaz natural), *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* și *Banco Santander Central Hispano* (sistemul bancar) și *Iberia* (transport aerian) — au fost investitorii principali în regiune pe parcursul ultimilor ani.

Țările MERCOSUR ca grup (Argentina, Brazil, Paraguay și Uruguay, Bolivia și Cili ca asociate), și în special Brazilia, au obținut partea cea mai mare din IDS din regiune în ciuda stagnării economice și instabilității și deprecierei valutei la începutul anului 1999.

În partea de nord a regiunii, NAFTA continuă să joace un rol principal în influențarea IDS, în special în sectorul de prelucrare orientat asupra exportului. Exporturile Mexicului pe piața NAFTA (Canada și SUA) au sporit cu mai mult de 5 ori în 1990 și 1998. Acest proces, inițiat determinat de CTN din SUA, a trecut la CTN din Europa și Asia, care investesc în Mexic pentru a beneficia de regulile de origine a NAFTA. Recent, sub-capitalizarea și sub-asigurarea în unele industrii de deservire și în energetică și infrastructură s-au ajustat schimbărilor din cadrul de reglementare pentru a atrage investitorii în sectorul bancar, comerț, telecomunicații și energetică. RGI2000 afirmă că aceste industrii continuă să atragă volumuri relativ mici de IDS, însă ele pot oferi oportunități importante pentru investițiile din anii următori.

Investițiile externe

TCTN din America Latină și Caraibe au sporit esențial investițiile externe anul trecut până la \$27,3 miliarde, de la \$9,4 miliarde în 1998. Bermuda a fost baza

Sursele principale ale fluxurilor interne de IDS în America Latină și Caraibe, 1998 și 1999
(în milioane dolari SUA)

Economia	1998	1999
America latină și alte țări din Caraibe, total	9,405	27,325
Bermuda	-363	15,099
Cili	2,797	4,855
Insulele Virgine	-830	1,500
Brazilia	2,609	1,401
Argentina	2,166	1,195
Panama	1,218	979
Mexic	1,363	800
Venezuela	267	609

principală de cumpărare a firmelor în regiune, cu un flux extern de IDS de \$15 miliarde în 1999, după un nivel negativ de \$363 milioane în 1998.

O mare parte din IDS externe din această regiune este inter-regională. Cu toate acestea, investitorii tradiționali din America Latină, așa ca cei din Brazilia și Mexic, investesc și în țările din afara regiunii. În 1999, acesta a fost cazul a trei pătrimi din afacerile F&A ale CTN din Brazilia, în timp ce cele patru F&A mari trans-naționale din Mexic au avut loc în SUA sau Filipine.

Odată cu accelerarea trans-naționalizării companiilor, forma și tipul IDS au devenit mai complexe. Compania părinte ultimă sau țara gazdă ultimă poate fi diferită de compania părinte imediată sau țara imediat gazdă. Cu toate acestea, filialele străine ale CTN create în America Latină sau Caraibe sînt foarte active în cumpărarea altor companii din regiune. Deseori, aceste tranzacții par a fi F&A interne, însă în realitate beneficiarii finali ai acestor tranzacții sînt din diferite țări. Impactul acestora depășesc țara în care companiile activează. Spre exemplu, în 1999, peste 80 de F&A trans-naționale au fost efectuate de către companiile din regiune.

Cele mai mari companii din America Latină care devin din ce în ce mai mult trans-naționale

Activitatea Cemex S.A. de C.V. demonstrează trans-naționalizarea în creștere a unor corporații lidere din regiune. Cemex nu este doar cea mai mare companie de producere a cimentului din Mexic, dar și a treia companie producătoare de ciment din lume, avînd 56 de fabrici de ciment în 30 de țări în 2000. Cemex este pe locul 4 pe lista UNCTAD a celor 50 de CTN din țările în curs de dezvoltare în ce privesc activele străine, și a doua în America latină după Petroleus de Venezuela, cea mai mare CTN dintr-o țară în curs de dezvoltare.

Fondată în 1906, Cemex a trecut prin câteva F&A interne până a ajuns pe locul 1 în Mexic la sfîrșitul anilor 80. În anii 90, compania a folosit de nenumărate ori achizițiile internaționale pentru a se extinde în alte țări. În mai puțin de 10 ani, Cemex a

achiziționat toate sau o parte din cele trei agenți din țările dezvoltate și 10 țări în curs de dezvoltare din afara Mexicului. Prin intermediul acestor achiziții, capacitatea sa de producere s-a dublat și comercializările nete s-au triplat. În timp ce companie deține controlul asupra 60% din piața mexicană, comercializările sale interne constituie mai puțin de jumătate din toate veniturile.

CTN din Asia domină pe larg lista celor 50 de CTN mari din țările în curs de dezvoltare în ce privesc activele străine, însă CTN din America Latină revin în top. Clasificarea acestor CTN este indicată mai jos.

**Cele 10 CTN mai mari din America Latină conform activelor străine, 1998
(mijloacele și vânzările în dolari SUA)**

Loc	Corporația	Țara	Industria	Active străine	Vânzări străine	Angajați străini
1	Petróleos de Venezuela	Venezuela	Petrol	7.9	11.0	6,026
2	Cemex S.A.	Mexic	Construcție	5.6	2.3	9,745
3	Petrobras	Brazilia	Petrol	3.7	1.3	417
4	YPF S.A.	Argentina	Petrol	3.3	0.9	1,754
5	Vale de Rio Doce	Brazilia	Transport	1.9	3.0	7,076
6	Enersis S.A.	Cili	Electricitate	1.7	0.4	9,342
7	Pérez Companç S.A.	Argentina	Petrol	1.1	0.2	836
8	Gener S.A.	Cili	Electricitate	1.1	0.2	217
9	Cervejaria Brahma	Brazilia	alimentară	N/A	N/A	N/A
10	Gruma S.A.	Mexic	alimentară & băuturi	0.7	0.8	7,736

**** *** ****

**Comunicatul de presă, cât și informația despre lansarea Raportului Global cu privire la Investiții (inclusiv pasaje din Raport) pot fi găsite în Internet la adresa:
<http://www.unctad.org>**

Pentru informație suplimentară, contactați-l pe Karl P. Sauvant, Officer-in-Charge, Division on Investment, Technology and Enterprise Development, UNCTAD, tel: +41 22 907 5707, fax: +41 22 907 0194, or e-mail: karl.sauvant@unctad.org; or Erica Meltzer, Press Officer, tel: +41 22 907 5365 / 5828, fax: +41 22 907 0043, or e-mail: press@unctad.org